

หน่วยที่ 1 ความรู้ทางกฎหมายทั่วไปสำหรับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

กฎหมายมีความหมายใน 2 นัย คือ กฎหมายตามเนื้อความ และกฎหมายตามแบบพิธี

กฎหมายตามเนื้อความ หมายถึง ข้อบังคับของรัฐซึ่งกำหนดความประพฤติของมนุษย์ ถ้าฝ่าฝืนจะได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษ

กฎหมายตามพิธี หมายถึง กฎหมายใดๆ ที่ตราขึ้นมาโดยวิธีบัญญัติกฎหมายของรัฐ แม้บางกรณีจะไม่มีเนื้อหาเป็นกฎหมายตามเนื้อความก็ตาม

เมื่อกล่าวโดยรวมกฎหมายคือ กฎเกณฑ์หรือข้อบังคับที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อให้บุคคลปฏิบัติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ความปลอดภัย หรือพัฒนาสังคม หากผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะมีบทลงโทษหรือสภาพบังคับอย่างใดอย่างหนึ่ง

ประเภทของกฎหมาย เพื่อประโยชน์ในการใช้กฎหมายการแบ่งประเภทของกฎหมายที่สำคัญคือ

- การแบ่งโดยแหล่งกำเนิดของกฎหมาย
- การแบ่งโดยฐานะและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน
- การแบ่งโดยเจตนารมณ์และเนื้อหาของกฎหมาย
- การแบ่งโดยลักษณะการใช้กฎหมาย
- การแบ่งโดยสภาพบังคับกฎหมาย

การแบ่งโดยแหล่งกำเนิดของกฎหมาย แยกได้เป็น กฎหมายภายในซึ่งเป็นกฎหมายที่รัฐบัญญัติขึ้นใช้ภายในประเทศ และกฎหมายภายนอก ซึ่งตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ สนธิสัญญา อนุสัญญาบางฉบับ มีส่วนที่มาของมาตรการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยตามกฎหมายภายในประเทศได้ทางหนึ่ง

การแบ่งโดยฐานะและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน แยกได้เป็น กฎหมายเอกชน และกฎหมายมหาชน กฎหมายแรงงานมีส่วนที่เป็นกฎหมายเอกชน และกฎหมายมหาชน

กฎหมายเอกชน จะวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนหรือประชาชนทั่วไปด้วยกัน เช่นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติเกี่ยวกับการทำนิติกรรมสัญญาของบุคคล กฎหมายที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกันในส่วนที่สูงกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ หรือเมื่อมีบุคคลทำละเมิดคือ การทำให้อีกบุคคลหนึ่งเกิดความเสียหาย ชดใช้ความเสียหาย

กฎหมายมหาชน เป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรัฐและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและประชาชน เช่นรัฐส่งเสริมหรือกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองประชาชนในการทำงาน

การแบ่งโดยเจตนารมณ์และเนื้อหาของกฎหมาย แยกได้เป็นหลายประเภท เช่น กฎหมายระเบียบบริหารราชการ กฎหมายการเงินการคลัง กฎหมายธุรกิจ กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ กฎหมายสาธารณสุข กฎหมายสวัสดิการสังคม กฎหมายแรงงาน กฎหมายอุตสาหกรรม กฎหมายส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะกฎหมายสังคมซึ่งมีความมุ่งหมายในการจัดระเบียบสังคม และมุ่งให้สังคมอุตสาหกรรมมีความสงบสุข

พิจารณาเจตนารมณ์และเนื้อหาของกฎหมาย กฎหมายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยจัดอยู่ในกลุ่มกฎหมายสังคม

การแบ่งโดยลักษณะการใช้กฎหมาย แยกได้เป็นกฎหมายสารบัญญัติ และกฎหมายวิธีสบัญญัติ

กฎหมายสารบัญญัติ เป็นกฎหมายกำหนดสิทธิหรือหน้าที่ให้บุคคลปฏิบัติ เช่น กฎหมายคุ้มครองแรงงานที่กำหนดหน้าที่ของนายจ้างในการจัดให้มีระบบความปลอดภัยในการทำงาน

กฎหมายวิธีสบัญญัติ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีของศาลและขั้นตอนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อเกิดการฟ้องร้องเป็นคดีขึ้น เช่นกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาในศาลชำนาญพิเศษต่างๆ ซึ่งอาจเป็นศาลแรงงาน เป็นต้น

การแบ่งโดยสภาพบังคับของกฎหมาย แยกได้เป็นกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา และกฎหมายปกครอง

กฎหมายแพ่ง เป็นกฎหมายเกี่ยวกับเอกชนด้วยกันมีสภาพบังคับที่เป็นการชดใช้ความเสียหาย

กฎหมายอาญา เป็นกฎหมายที่ดูแลความสงบเรียบร้อยหรือการกระทำที่ร้ายแรงต่อสังคมมีสภาพบังคับอาจเป็นการ จำคุก ปรับ

กฎหมายปกครอง เป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของรัฐกับหน่วยงานของรัฐและกับประชาชน มีสภาพบังคับอาจเป็นการระงับหรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการ

ลำดับศักดิ์ของกฎหมาย กฎหมายมีชื่อเรียกและลำดับศักดิ์ต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการตรากฎหมาย ประกอบด้วยกฎหมายสูงสุดคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ถัดลงมาได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และกฎหมายลำดับรองอื่นๆ และกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (Constitution) เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงหลักการพื้นฐานของรัฐ เช่นความเป็นรัฐและการแบ่งองค์กรที่ใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐ รับรองสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชน แนวนโยบายของรัฐ อำนาจหน้าที่ขององค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ และการวางหลักและแนวทางการจัดระเบียบการปกครองประเทศ

2. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (Organic Law) เป็นกฎหมายพิเศษที่ออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติคือ รัฐสภา เพื่อให้รัฐธรรมนูญมีความสมบูรณ์ เช่น การกำหนดองค์กรหรือเรื่องที่สำคัญที่เป็นพื้นฐานการบริหารงานของประเทศตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด เช่น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการกรรมการการเลือกตั้ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง เป็นต้น

3. พระราชบัญญัติและประมวลกฎหมาย พระราชบัญญัติ (Act) เป็นกฎหมายที่ออกหรือตราขึ้นโดยพระมหากษัตริย์โดยผ่านทางนิติบัญญัติคือรัฐสภา ซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา แต่ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาได้หลายฝ่าย ได้แก่ 1 คณะรัฐมนตรี

2. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่า 20 คน

3. ศาลหรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

4. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

พระราชบัญญัติถือเป็นกฎหมายระดับสำคัญที่ใช้เป็นแม่บทของกฎหมายลำดับรองอื่นๆ ที่จะออกตามมา เช่น

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.

2537 พระราชบัญญัติประกันสังคม 2533

กฎหมายแม่บทเป็นกฎหมายที่สามารถลงโทษแก่บุคคลได้ เช่น โทษจำคุก ปรับ ซึ่งกฎหมายระดับรองไม่สามารถทำได้

ประมวลกฎหมาย (Code) เป็นกฎหมายระดับเดียวกัน ออกโดยรัฐสภา เนื้อหาเช่นเดียวกับ พระราชบัญญัติ แต่นำมารวมไว้ในฉบับเดียวกัน เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลรัษฎากร เป็นต้น

4. **พระราชกำหนด (Emergency Decree)** เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยพระมหากษัตริย์โดยผ่านทางฝ่ายบริหาร คือ คณะรัฐมนตรี เมื่อมีความจำเป็นฉุกเฉินเร่งด่วนอันมิอาจหวั่นไหวหรือหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์รักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ กฎหมายฉบับนี้จะอยู่ในการตรวจสอบของฝ่ายนิติบัญญัติอีกครั้งหนึ่ง คณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภาไม่อนุมัติพระราชกำหนดจะตกไปไม่สามารถนำมาใช้บังคับได้ต่อไป แต่จะไม่กระทบกับเรื่องที่ทำไปแล้ว ระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

5. **กฎหมายลำดับรอง** **อนุบัญญัติ** หรือเรียกกันทั่วไปว่า**กฎหมายลูก** เป็นรายละเอียดหลักเกณฑ์ทางเทคนิค มีหลายประเภทและลำดับศักดิ์ต่างกัน กฎหมายลำดับรองที่สำคัญ มีดังนี้

5.1 **พระราชกฤษฎีกา (Royal Decree)** เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยพระมหากษัตริย์โดยผ่านคณะรัฐมนตรี พระราชกฤษฎีกามี 2 แบบ คือ 1. **พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญโดยตรง** เช่น พระราชกฤษฎีกาเปิดประชุมโดยรัฐสภา

2. **พระราชกฤษฎีกาที่เป็นลูกบทของพระราชบัญญัติ** เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ที่คณะรัฐมนตรีต้องตระหนักเป็นพิเศษ ตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 เดิมใช้กับนายจ้างที่มีลูกจ้าง 20 คน จากนั้นลดมาเป็น 10 คน และจะใช้บังคับนายจ้างที่มีลูกจ้างน้อยกว่า 20 คนเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งปัจจุบันมีพระราชกฤษฎีกาให้ ใช้พระราชบัญญัติประกันสังคมกับกิจการที่มีลูกจ้าง 1 คนขึ้นไป

5.2 **กฎกระทรวง (Ministerial Regulation)** เป็นกฎหมายที่ออกโดยนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เช่น พระราชกำหนด สำหรับเรื่องที่สำคัญรองลงมาจากพระราชกฤษฎีกา กระบวนการร่างกฎหมายต้องมีการขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีด้วย อาจเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น

5.3 **ประกาศกระทรวง (Ministerial Notification)** เป็นกฎหมายลำดับรองที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจแก่ส่วนราชการ หรือคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องดูแลบังคับใช้กฎหมายนั้นเป็นผู้ออก กฎหมายฉบับนี้หากรัฐมนตรีเป็นผู้ออกเรียกว่าประกาศกระทรวง หากคณะกรรมการเป็นผู้ออกเรียกว่าประกาศคณะกรรมการ

ตัวอย่าง พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 เช่น ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดชนิดของโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงาน พ.ศ. 2550 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 ประกอบกับมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

5.4 **กฎหมายลำดับรองอื่นๆ** เช่นระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศของหน่วยงาน

5.5 **ข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือข้อกำหนดของท้องถิ่น** เช่น เทศบาล อบต. ซึ่งข้อกำหนดเหล่านี้จะมีผลใช้บังคับเฉพาะในท้องถิ่นนั้นๆ

กฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวกับมาตรการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย มีมากมายหลายฉบับ ซึ่งออกตามกฎหมายแม่บทฉบับต่างๆ เช่นกฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายแรงงาน กฎหมายวัตถุอันตราย กฎหมายสาธารณสุข ตัวอย่างกฎหมายลำดับรองบางฉบับที่ออกตามความในกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เช่น

- กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ สภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549
- กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2549

โครงสร้างของกฎหมาย

1. ชื่อกฎหมาย กฎหมายแต่ละฉบับจะต้องมีชื่อเรียกเพื่อให้ทราบเนื้อหาของกฎหมายโดยรวบยอด
2. คำปรารภและบทอาศัยอำนาจในการตรากฎหมาย ในส่วนต้นของกฎหมายมักมีการระบุเหตุผลสั้นๆ ในการมีกฎหมาย เรียกว่าคำปรารภ ตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 มีคำปรารภว่า “โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล อันจะเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรี อย่างเป็นธรรม ซึ่งมาตรา 150 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”
3. วันเริ่มบังคับใช้กฎหมาย โดยทั่วไปมักเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
4. ขอบเขตและการบังคับใช้กฎหมาย ใช้บังคับกฎหมายแก่บุคคลหรือกิจการ ระยะเวลา หรือพื้นที่ใด ตามความจำเป็นและเหมาะสม
5. บทนิยามหรือบทวิเคราะห์ศัพท์ เป็นการให้ความหมายของถ้อยคำที่จะใช้ในกฎหมายให้เป็นที่เข้าใจไว้ในเบื้องต้นและทำให้กฎหมายมีความชัดเจน เช่น ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายความว่า การกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสพอันตราย การเจ็บป่วย หรือความเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน
6. เนื้อหาสาระของกฎหมาย
7. บทกำหนดโทษ
8. บทเฉพาะกาล
9. ผู้รักษาการตามกฎหมายหรือผู้ออกกฎหมาย
10. บัญชีตารางท้ายกฎหมาย
11. เหตุผลในการออกกฎหมาย

กฎกระทรวงกำหนดกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 ข้อ 18 กำหนด **หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ไว้ดังนี้**

1. ตรวจสอบและเสนอแนะให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
2. วิเคราะห์งานเพื่อชี้บ่งอันตราย รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันหรือขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัยเสนอต่อนายจ้าง
3. ประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงาน
4. วิเคราะห์แผนงาน โครงการ รวมทั้งข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่างๆ และเสนอแนะมาตรการความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้าง
5. ตรวจสอบประเมินการปฏิบัติงานของสถานประกอบการให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการหรือมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน
6. แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือตามข้อ 3
7. แนะนำ ฝึกสอน อบรมลูกจ้างเพื่อให้การปฏิบัติงานปลอดจากเหตุอันจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน
8. ตรวจวัดและประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือดำเนินการร่วมกับบุคคลหรือหน่วยงานที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้รับรองหรือตรวจสอบเอกสารหลักฐานรายงานในการตรวจสอบสภาพแวดล้อมในการทำงานภายในสถานประกอบการ

9. เสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อให้มีการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสมกับสถานประกอบกิจการ และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
10. ตรวจสอบหาสาเหตุและวิเคราะห์การประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า
11. รวบรวมสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้าง
12. ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย

การอ่านและการทำความเข้าใจกฎหมายสามารถกระทำได้ในเบื้องต้น โดยการเข้าใจโครงสร้างของกฎหมายและการอ่านกฎหมายทั้งฉบับ มิใช่เพียงมาตราใดมาตราหนึ่งเท่านั้น เพื่อให้ทราบเนื้อหาของกฎหมายในภาพโดยรวม จากนั้นจึงศึกษารายละเอียดเกี่ยวข้องกับผู้ใช้กฎหมาย ทั้งที่อยู่ในตักกฎหมายแม่บทและกฎหมายลำดับรอง

สภาพบังคับหรือบทลงโทษ เมื่อมีผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอาจแยกได้ตามประเภทของกฎหมาย ได้แก่ สภาพบังคับหรือโทษทางอาญา สภาพบังคับทางแพ่ง สภาพบังคับทางการปกครอง และสภาพบังคับอื่นๆ

สภาพบังคับทางอาญา หมายถึง บทลงโทษที่จะลงแก่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เรียกโดยเฉพาะเจาะจงว่าโทษทางอาญาประกอบด้วย การประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน

สภาพบังคับทางแพ่ง หมายถึง บทลงโทษหรือผลร้ายที่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายแพ่งซึ่งเป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนหรือประชาชนทั่วไป โทษทางแพ่งประกอบด้วย การริบมัดจำ เบี้ยปรับ ชดใช้ค่าเสียหาย หรือต้องปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง

สภาพบังคับทางการปกครอง หมายถึง บทลงโทษหรือผลร้ายที่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายแพ่งซึ่งเป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐกับเอกชนหรือประชาชนทั่วไป โทษทางการปกครองประกอบด้วย พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนคำสั่ง

สภาพบังคับอื่นๆ หมายถึง บทลงโทษหรือผลร้ายที่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายประเภทอื่น โทษทางบังคับอื่นๆ ประกอบด้วย การตัดสิทธิทางการเมืองเมื่อฝ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้ง หรือเสียสิทธิประโยชน์ที่รัฐให้ เมื่อไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่รัฐส่งเสริม

หน่วยงานผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

1. หน่วยงานราชการ

- ราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม
- ราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ
- ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล อบต อบจ

2. หน่วยงานอื่นของรัฐ

เช่น องค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจ เช่น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย มีหลายประเภท อาจเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานโดยทั่วไป พนักงานเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการหัวหน้าส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ในการดำเนินการหรือปฏิบัติตามกฎหมายอาจเกิดข้อโต้แย้ง สิทธิหรือข้อพิพาทขึ้นได้ จำเป็นต้องมีองค์กรวินิจฉัยเรื่องหรือชี้ขาดข้อพิพาท โดยทั่วไปมี 2 ระดับคือ องค์กรภายในฝ่ายปกครอง และองค์กรศาล นอกจากนี้ คู่กรณียังสามารถเลือกวิธีการระงับข้อพิพาทแบบทางเลือกได้

เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสถานประกอบการของผู้ประกอบการได้คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

องค์กรที่มีอำนาจชี้ขาดคดีแรงงานในชั้นสุดท้ายคือ ศาลแรงงาน หรือศาลฎีกา (แผนกคดีแรงงาน) ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ไปยังศาลฎีกา